

muligt, at man kunde finde en anden Form; det mener jeg er et forholdsvis underordnet Spørgsmaal, naar vi først ere komne dertil, at vi sige: denne Reform skal og bør gennemføres. Der synes jo i den højtærede Ministers Udtalelser at ligge noget om, at man fra Regeringens Side vil komme med et Lovforslag. Kunde vi nu blot faa den højtærede Ministers Udtalelse for, at han ikke *under alle Forhold* vil vente, indtil Retsreformen er gennemført, kunde vi for saa vidt være tilfredse, idet man, som jeg sagde før, naar man har ventet saa længe, vel kan vente Dyrehavstiden med.

Indenrigsministeren (Sigurd Berg): Jeg forstaaer ikke den Misforstaaelse, der er opstaaet mellem den ærede Ordfører og mig angaaende mine Udtalelser før om Retsreformen. Jeg sagde udtrykkeligt, at paa nærværende Tidspunkt, hvor man maatte formode eller i alt Fald havde mere Grund end nogen Sinde før til at vente, at vi staa umiddelbart foran Gennemførelsen af en Retsreform, vilde jeg ikke finde det rigtigt, om man fra Regeringens Side vilde fremkomme med et saadant Forslag. Men jeg mener, at det i alle Tilfælde snart vil klare sig, og naar det klarer sig — enten paa den Maade, som jeg mener, man kan vente, og som i alle Tilfælde vil være den heldigste, nemlig ved at vi faa en Retsreform, eller paa den Maade, at der viser sig lange Udsigter til at faa en Retsreform —, vil det ogsaa være naturligt for Regeringen at tage under Overvejelse at fremkomme med et saadant Lovforslag. Jeg skal altsaa, for at der ingen Misforstaaelse skal være mellem det ærede Medlem og mig, udtrykkelig sige, at for saa vidt det virkelige skulde ske, at Retsreformen atter blev skudt ud i en uvis Fremtid, saa at det ikke var muligt at overse, naar det kunde lykkes at gennemføre en Retsreform, mener jeg det rigtigt at optage dette Arbejde fra Regeringens Side. Jeg skal i øvrigt beklage den Udtalelse, der faldt fra det ærede Medlem om, at det meget godt kunde være, at der da atter vilde gaa et halvt Hundrede Aar, inden vi fik en Retsreform. Jeg tror ikke, det er heldigt, at der fremkommer saadanne Udtalelser, og kan ikke se, at de have nogen som helst Hjemmel. I alt Fald skulde vi da komme ind i politiske Tilstande, hvor Demokratiet her i Landet skulde staa meget svagt og splittet. Om det er et Arbejde i den Retning, det ærede Medlem særlig gerne

vil være med til, skal jeg selv lade ham bedømme.

Det ærede Medlem omtalte atter Statstilsynet — ligesom ogsaa det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Poul Christensen) — og mine Udtalelser derom. Nu mente det ærede Medlem for Helsingør ikke, at han paa Købstadforæningsdelegeretmødet paa Frederiksberg havde udtalt sig mod, at Amtmændene skulde have denne Tilsynsret. Det ærede Medlem ryster paa Hovedet, men jeg beklager da, at det officielle stenografiske Referat fra Købstaddelegeretmødet i 1899 udtrykkelig udtaler, at det ærede Medlem har ment det. Det ærede Medlem sagde: „Jeg anser det ikke for meget heldigt at tage Amtmændene til dette Tilsyn. Det vil let paa forskellige Omraader blive temmelig uheldigt.“ Ligeledes udtalte det ærede Medlem sig som nu mod at tage Politimesteren til dette Tilsyn. Derimod mente han, at en Udtalelse kunde pege i den rigtige Retning, en Udtalelse om, at den valgte Formand kunde faa ministeriel Sanktion. Jeg tror, at det ærede Medlem, naar han vil læse disse Udtalelser igen, som staa referede her, vil finde, at jeg gengav hans Udtalelser paa Købstaddelegeretmødet i 1899 meget korrekt.

Det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds (Poul Christensen) spurgte mig, om Tilsynet havde haft nogen som helst Betydning. Det er jo meget vanskeligt at svare paa. Der har været Tilfælde, mig bekendt, hvor Ministeriet har maattet tage Stilling til saadanne Sager, men det er jo meget vanskeligt at sige, hvad Betydning Tilsynet har haft, da man jo ikke ved, hvor mange Sager der havde været, hvis der ikke havde været den Vejledning i lovmæssig Henseende, som det nuværende Tilsyn utvivlsomt har været for Byraadene. Jeg har i min Ministertid i alt Fald en enkelt Gang maattet vejlede et Byraad til den rette Forstaaelse af Loven. Nu ser jeg nok, at jeg bagefter bliver angrebet meget stærkt, fordi jeg skulde have modsat mig sociale og humane Bestræbelser, som dette Byraad vilde udfolde. Men det er min Pligt som Kommunernes tilsynsførende at sørge for, at Kommunerne overholde de gældende Love, og hvis jeg ikke sørgede derfor, kunde man med Rette angribe mig. Man vil derimod selvfølgelig ikke med nogen som helst Ret kunne angribe mig, fordi de her i Landet gældende Love ikke tillade en Fremgangsmaade, som et eller andet Byraad finder hensigtsmæssig. Derom maa man gaa til